

[Carlsen-Skiødt.]

Princippet, jeg gerne vil paatale. Den højtærede Minister vil maaske svare, at han undlader at opslaa Embederne paa Grund af hans Planer om Massenedlæggelser, og naar han i et Interview i denne Sag har nævnt, at det drejer sig om ca. 100 Embeder, som han paatænker efterhaanden at nedlægge, kunde jeg tænke mig, at Ministeren har dette Tal fra den Betænkning, der for et Par Aar siden blev afgivet af en Kommission, Nedlæggelseskommisionen, som havde dette Spørgsmaal til Behandling. Jeg kunde ogsaa tænke mig, at Ministeren vil henholde sig netop til denne Kommissions Flertalsbetænkning. Hertil vil jeg blot først bemærke, at det forekommer mig, at alene den nævnte Kommissions Sammensætning gør, at det Resultat, som dens Flertal var kommet til, er en meget svag Grundvold for Ministeren at bygge paa. Som maaske enkelte ærede Medlemmer vil huske, bestod denne Kommission af 11 Medlemmer; deraf var de 4 valgt af dette Tings 4 største Partier, og de 7 Medlemmer var udpeget af Kirkeministeren, hvorimod der ingen Medlemmer var valgt hverken af Menighedsraadene eller af Sognebeboerne, altsaa en meget ensidig Sammensætning. Af disse 11 Medlemmer foreslog de 10 Nedlæggelse af 120 Embeder. Jeg havde den Ære at repræsentere det konservative Parti i denne Kommission, og jeg maatte meget bestemt fraraade dette voldsomme Indgreb i de hidtil bestaaende Forhold, ikke blot fraraade Nedlæggelsen af de 120 Præsteembeder, men tillige kræve, hvad der ogsaa fremgaar af min Særbetænkning, at hvis en saadan Nedlæggelse af Præsteembeder i stor Udstrækning skulde finde Sted, maatte dette ske ved en særlig Lov, i Lighed med hvad der i 1907 var sket for Islands Vedkommende; den Slags Massenedlæggelser kunde ikke ske administrativt. Man har haft Følelsen af, at den højtærede Kirkeminister alligevel vil følge Kommissionsflertallet og prøve paa at nedlægge Embeder, efterhaanden som Lejligheden maatte være der til, og det er dette, jeg gerne vil gøre Indsigelse imod, støttet af Befolkningen, støttet af Menighedsraadene, og fra Møder ude i Landet er der ligeledes fremkommet Protest imod saadanne Nedlæggelser. Her har Ministeren ikke Folkets Flertal paa sin Side, og jeg vil gerne føje til, at det forekommer mig heller ikke at være demokratisk, hvad der vel skulde betyde noget for den nuværende Regering.

Da den højtærede Minister forrige Gang var Minister, foraarsagede hans Stil-

ling til dette Spørgsmaal megen Uro ud over Landet, hvilket ikke kan være Ministeren ubekendt. Da Stiftsprovst Bruun-Rasmussen saa i 1926 blev Kirkeminister, blev Nedlæggelsesspørgsmaalet stillet i Bero; han vilde ikke paa dette Omraade følge sin Forgænger. Men nu, efter det sidste Ministerskifte, er den samme Uro igen opstaaet. Det forekommer mig da, at der bør gøres opmærksom paa, at denne Tingenes Tilstand ikke kan vedblive. Man kan ikke med 2, maaske 1 Aars Mellemrum, hver Gang der kommer en ny Regering, skifte til hvilken Side hver anden Gang. Ogsaa i kirkelige Forhold maa der være en fast bestemt Linie at gaa frem efter, en Linie, som Ministeren er bundet til. Det er ikke mindst af denne Grund, at jeg har tilladt mig at drage denne Sag frem i Dag. Jeg finder, at der maa skabes en fast Linie, saa at Menighederne ikke er prisgivet en hvilken som helst Kirkeministers vilkaarlige Fremgangsmaade; de maa vide, om de er købt eller solgt. Ubesatte Embeder, Nedlæggelser eller Sammenlægninger vil i øvrigt altid møde stærk Modstand ude i Menighederne. Jeg mener altsaa, vi bør have Klarhed i denne Sag. Det er meget uheldigt, ikke mindst for det aandelige Arbejde i Sognene, at man vil inddrage 100—120 Præsteembeder. Dertil kommer, at hvis alle Embederne bliver To- eller Tresognspastorater, vil Følgen blive, at i Tilfælde af Vakance eller Sygdom vil der være adskillige Kirker, hvor der ikke hver Søndag kan holdes Gudstjeneste, hvilket jo som Regel er et bestemt Ønske fra Menighedernes Side. Ministeren mener at have Ret til administrativt at nedlægge Embederne eller lade dem henstaa ubesatte, indtil Ledighed indtræder i Naboembedet. Jeg skal ikke sige meget om Ministerens Ret, men jeg vil dog bemærke, at det, som en demokratisk Minister i dette Tilfælde indlader sig paa, vilde en konservativ Regering aldrig have budt Menighederne. For ikke at blive misforstaaet indskyder jeg den Bemærkning, at der selvfølgelig altid kan være enkelte Steder, hvor en Omlægning eller Ændring af bestaaende Kirkeforhold vil være nødvendig og ønskelig, og hvor Omordningen i Regelen altid vil opnaa Menighedsraadenes Tilslutning, fordi den falder ganske naturligt.

Saa vidt jeg har kunnet se, begrundede den højtærede Kirkeminister i det omtalte Interview navnlig sin Stilling til Nedlæggelserne med den Betragtning, at der derigennem vilde kunne opnaas Besparelser, der vilde andrage ca. ½ Mill. Kr. For det